

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Kedden, December' 18-dikán 1821.

Török Birodalom.

Nem régen olly hír terjedt vala el Bécsben, Semlinből, hogy Konstanczinápolyban a' Jancsárok feltámodván szörnyű vérontást tettek volna: de a' melly hír azon tudósítások által, mellyekkel egy Posta-Kurir a' mult Szombaton egyenesen Konstanczinápolyból érkezett-meg Bécsbe, nem csak hogy meg nem valóságosított, de még csak valami olly környülállásokról sem tétetik valami emlékezet, a' mellyek valami efféle történetekre csak távolról is mutatnának. — Egyéb summázatja az ezen Kurir által hozatott tudósításoknak cnyiben áll: —

Az eddig volt tengeri fő vezér, Kapudan-Pascha, Deli Abdulla, ki egy igen nagy tekintetű ember, ezen fő vezérségből letétettvén, Kara-Hissari Paschává neveztetett, hanem minthogy az illy nagy tekintetű Paschákra a' csendességnek a' fő városban való fenntartatása végett most nagy szükség van, tehát ő, hogy a' fő várostól igen messze el ne távozzék, nem útozik-el a' maga új Helytartói tartományába, hanem a' Bosphorus' Ásiai partján Beikosban állapotodik-meg. Helyébe Ali-Bey, az eddig volt Kapudana-Bey, neveztetett Kapudan-Paschává.

Jankó-Callimachinak, a' volt Porta-Tolmácsának, kit a' mostani Görög-támodás' kezdetekor SiriábaCaesareába küldöttek vala számkivetésbe, ott fejit vették. Az általa elkövetett árulási cselekedetek olly nagyoknak és sokaknak találtattak, hogy

nem tartották elégnek a' fejit Konstanczinápolyban néhány órákig a' közönséges nézésre kitenni, hanem azon házat is, melyben ennekelötte Terapiában lakott volt, letépték, 's Császári Ferman által parancsolták-meg, hogy azon helyen soha több ház ne építtessék. —

Még ennél is érzékenyitőbb volt azonban az a' tudósítás, hogy Herczeg Callimachi Károly, a' ki néhány hónapoknak előtte Oláh Országi Hospodárrá neveztetett vala, hanem kevés idővel azután egész familiájával együtt Kis Ásiába Boliba küldtetett vala számkivetésbe, meghalt volna. Haláláról úgy irnak, hogy midőn a' Kormányozó megvitte néki, hogy a' testvérével mi történt, ámbár ennek cselekedetét ő tellyességgel nem hagyta helybe, még is olly nagyon megindult szerencsétlenségének hallásán, hogy a' gutta megütötte, 's többé semmi orvosi szerek nem segítvén rajta, meghalt. Hogy ezen történet külömbkülömb híreknek elterjedésére szolgáltatott Konstanczinápolyban alkalmatosságot, természetszeréntvaló dolog: melyre nézve a' Callimachi Orvosa Assani, minden órán várattatik a' fő városba, hogy a' meghalt' történetének minden környülállásairól hiteles tudósítást tegyen.

Moreában a' dolgok, azolta, hogy Colocotrini és Ipsilanti fő vezérek Tripoliza és Novarino nevű várakat elfoglalták, semmit se' változtak. A' becsület és emberiség kívánnják, hogy a' mit a' győzedelmesekek ezen erősségekek elfoglalása után, a' kapitulálással semmit se' gondol-

)

ván, a' magokat feladott örző sergekkel, sőt az aszszonyokkal 's gyermekekkel elkövettek, 's az ezen undorító történe- tekről elterjedett minden hírek nagyitva legyenek eléadattatva, mert valóban ol- lyanok, hogy minden hitelt fellyül ha- ladnak. — Patras, Napoli-di-Romania, Modon, és Coron még most is a' Törökök' birtokában vagynak. Corinthus is, melly ellen a' Görögök, mint látszik, min- den erejeket özsze gyűjtötték, jó oltal- mazási készülétekkel mondatik lenni. Nagy befolyása fogna jövendőben Moreára néz- ve annak lenni, ha Churchid Pascha a' maga ígérését tellyesíteni tudná. Aztigér- te ezen Pascha a' Portának, hogy ötöt a' maga legveszedelmesebb ellenségétől a' Janinai Ali Paschától meg fogja sza- badítani. Littarizát, melly eddig az Ali' szélső vagy határ bástyájának tartatott lenni, nem régen reárohanás által elfog- lalván Churschid, azt mondják, hogy en- nek alkalmatosságával a' maga tulajdon fejére megesküdött, hogy a' Rebellisnek fejét nem soká a' Serally' kapuja elejébe fogja küldeni. Megtarthatja-e ígérését, az ő dolga. —

Hogy elvehették-e a' Törökök a' Gö- rögöktől Cassandria' félszigetét, erről még meg nem érkeztek volt Konstanczinápoly- ba a' környülállásos tudósítások: hanem azon, hogy a' dolog megtörtént, már senki sem kételkedett. Az is tudva volt, hogy a' félszigetnek már sok helységei elfogadták azon Fermant, melyben a' Csá- szár nékiek bocsánatot ígért, ha a' hü- ségre és engedelmessegre vissza térnek.

A' Persia ellen való hadakozást forma szerént való módon kihirdették Kon- stanczinápolyban. Hanem a' Persiából Kon- stanczinápolyba érkezett hírek nem vol- tak kedvezők a' Törökökre nézve, mint- hogy Musch nevű várost, az Euphra-

tes' felső részénél, a' Persák elfoglalván már Erzerum felé kezdtek vala közel getni. Bagdad felé azonközben még csak Kerkukig nyomulhattak volt előre, 's in- nét is vissza verették, melyre nézve a' Persa Princz, ki ezen sergeket vezérli azt hirleltette-el, hogy néki azt apja pa- rancsolta volna, hogy huzza vissza ma- gát. —

Az Országlószék minden iparkodással azon volt, hogy Konstantzinápolyban semmi afféle nép-özszetolakodások ne történhes- senek, a' mellyekből közönséges rendet- lenségek szoktak következni. Mindazon- által éppen ezen újabb időkben fordultak több rendbéli elvetemedések itt-amott a' katonák és népsalak között elé, a' kik több helyeken követtek-el egy 's más ma- gános erőszakoskodásokat. A' személlyes és tulajdon eránt való bátorság még na- gyon ingadozó lábakon áll, mellyért az Austriai és Nagy Britanniai Ministerek már hathatós panaszlásokat tettek a' Por- tánál, és ez hitelesen megígérte nékiek, hogy minden rendelkezéseket meg fog tétet- ni az efféle zenebonáknak meggátoltatás- sokra; a' melly bizonyossáttétel mellett csakugyan el nem mulatták a' Török Mi- nisterek megjegyezni azt, hogy a' Mo- réai várakban, mellyek a' Görögök' kezé- re estek, ezek által a' Török lakosok el- len elkövettetett borzasztó kegyetlenségek és a' Capitulatziók ellen tett cselekedetek által a' Konstanczinápolyban lévő katoná- ságnak és népnek dühe ismét felingerel- tetvéu, az Országlószéknek ennyivel is nehezebbé tették azt, hogy minden egy- gyenként való vagy magános elveteme- déseket megakadályoztathasson. —

A' Török Birodalomnak mostani ve- szedelmes állapotja arra indította annak Országlószékét, hogy a' birodalom' belső részein egy olly változást tegyen, a' melynek

ott eddig híre se' volt. Eddig ezen birodalomban, mind a' honnyi mind az idegen ember ott útozhatott fel's alá, a' hol néki tetszett minden passus nélkül. Most olly parancsolatot hirdettetett - ki az Országlószék, hogy ezentúl az útasok, mikor a' Török Birodalomba belépnek, passust mutassanak elé, különben nem fog megengedtetni, hogy útjokat folytassák. —

Az Archipelagusról érkező tudósítások megegygyezve erőssítik, hogy ezen tengeren nagy segítségére vagynak az oda küldetett Austriai hadi hajók az Austriai kereskedésnek. — A' Fekete - tengeren és a' Konstanczinápolyi tengerszorosán, csatornán, nagyon heves tengerhanykodások uralkodtak ezen December és November hónapok alatt. Hajók is többek süllyedtek - el. Így járt - Popovo nevű Austriai Brigantine is, Bagits nevű Kapitány' vezérlése alatt Taganrogból evezvén. Ez a' Rumeliai partok mellett, a' Konstanczinápolyi csatorna' torkától valami 30 tengeri mértföldnyire süllyedt - el. A' Kapitány csak 5 hajós legényekkel menekedett - ki, 7 - ten oda vesztek.

Nagy Britannia.

Az Irlandiai lármák naponként kedvetlenülnek. Újabb és nagyon kegyetlen gyilkosságok követték - el. A' Kerry Grófságban, Traleében, a' Gonoszok, Májor Collisnek a' házára reá rontottak, azt kiprédálták, felgyújtották, 's azután magát is kegyetlenül megölték. E' történt Nov. 23 - dikán éjszaka. A' Tipperaryban Shea nevű fő Árendás, 's felesége, hét gyermekei 's egyéb hozzátartozók, mind együtt 17 személyek ellen tétetett kegyetlen gyilkosságnak elkövetőji, még meg nem találtattak, pedig a' Helytartó Lord, 2 és 3 ezer font Sterling jutalmakat

hirdettetett - ki azoknak számokra, a' kik őket be fognák jelenteni. — November' 25 - dikén, régi volt Kapitány Waters ellen követtek - el, New - Market szomszédságában, olly gyilkosságot a' gyujtogatók, mint 23 - dikban Májor Collis ellen. — Az Irlandiai Kormányozószék (így ír a' Londoni Kurir) és a' Ministerek, minden intézeteket megtettek, hogy ezen undorító gyilkosságoknak elejét vehessék. Az Elíno - Részben lévő Ujságok pedig a' Ministereket vádolják ezen dolgokért, és azt erőssítik, hogy az ő velekedéssek szerint az az elnyomás és inség, mellyek alatt az Irlandiai nép tartatik, volnának ezen nyughatatlankodásnak okozóji; 's ha az okok megszűnnének, akkor a' lármák is megfognának szünni.

Portugallia és Brasilia.

A' Londoni Ujságlevelek szerint, mellyek Rio - de - Jeneiróból September' 27 - dikéig szolló tudósításokat közlenek, a' Brasiliai tartományok olly hajlandóságot kezdenek nyilatkoztatni, hogy el akarnak szakadni az anya országtól, Portugalliától. A' theatromon már illy kiáltás hallattatott: „Éljen a' Koronaörökös Princz, Brasilia' Királya! Egy olly újabb, Oktober' 3 - dikán indult levélről is beszélnek a' Londoni Ujságok, melynek a' volna fontos foglalatja, hogy valóságos özszeesküvés fedeztetett volna fel, melynek a' lett volna a' plánuma, hogy Brasilia, a' Korona Princz Országlása alatt, tétetessék független Országgá. A' Londoni Kereskedők, kik úgy itélnek, hogy nékiek ezen történet, ha valóság lenne, káros lenne, nagyon iparkodtak, hogy megtudhassák, hogy van - é ezen hírnek valami fundamentuma, de még eddig nem találhatták semmi bizonyos nyomát a' dolognak.

Spanyol Ország.

A' Királytól illy Követség érkezett Nov. 26-dikán, a' Kadiksban eléfordult történetekre nézve, a' Cortesek' gyűlése' elejébe: —“

„Szivemnek mély szomorkodásával értettem a' Kadiksban utóbb eléfordult történeteket, a' hol a' Constitútziohoz vonszódo szeretetnek palástja alatt, ezt, lábakkal megtapodták, 's azon jusokat, melyeket ez nékem adott, megtagadták. Megparancsoltam Ministereimnek, hogy ezen felettébb kedvetlen történet felől a' Corteseket tudósítsák, áthatatos bizodalommal lévén azeránt, hogy ezek az én Ministereimmel egygyetértvén, hathatósan dolgozni fognak azon, hogy Koronámnak elsőségi jusai, valamint szintén a' közönséges szabadság is, melynek egygyik kezessége abban találtatik-fel, megsértődés nélkül fenntartassanak. Az én kívánságaim megegygyeznek a' Corteseknek kívánságaikkal, és csak oda céloznak, hogy a' Constitútzio's Systema követtessék és megerössítették: de tudják a' Cortesek azt, hogy azon embereknek elvetemedéseik, kik a' Constitútzio által a' thrónus' számára fenntartatott jusokat bántják, ezen Systemának éppen olly nagyon ellenére vagynak, mint a' Ministerek által a' nemzet ellen elkövettethető dolgok. Reménlem, hogy a' Cortesek ezen mindeneknek szeméik előtt történt dolgokra nézve egy újabb bizonytságot fognak mutatni Hazánk és Európa előtt azon engesztelő lélekről, melly által ők magokat addig szüntelenül megkülömböztették, 's az első eléforduló alkalmatosságot arra fogják használni, hogy a' Monárkhia' Constitútziojának megerössítettését gyarapítsák, melynek hasznai elenyésznének, 's a' melly maga is közeli

felfordulásnak fogna kitétettetni, ha azon veszedelmekkel tellyes próbatételeket, mellyek magokat ezen utóbbi időkben kimutatták, még csirájokban megfojtani nem lehetne. Költ San Lorenzóban November' 25-dikén, 1821-ben —“

„Aláírta: Ferdinandus.

Ezen Követségnek felolvastatása után hosszú beszédet intézett a' Hadi Minister a' Cortesekhez. Elébeszélte mind azokat a' nyughatatlan lármázásokat, mellyek ezen újabb időkben Kadiksban és Sevillában eléfordultak; lerajzolta, hogy miképpen szegezték a' Kadiksiak magokat ellene a' Király' rendelkezésének, a' melly által utóbb Generális Andillát Fő Kapitánynak nevezte vala, és hogy melly elvetemedettségekből álló Irásokat küldöttek a' Kadiksi és Sevillai lakosok a' Királyhoz 's t. Nagyon sajnálta a' Minister, hogy, mint Katona, nem bír olly ékes szollási tehetséggel, mint a' millyen ezen fontos pillantat' veszedelmességének lerajzoltatására kívántatna, a' melyben ő sokkal nagyobb bizontalankodási állapotban érzilenni magát, mint valaha azon ütközetekben érezte, a' mellyekben hajdan jelen volt. — Ezen Királyi Követség 's a' Minister' beszéde heves vetekeésekre szolgáltatott alkalmatosságot. A Ministerek hathatósan megtámodtattak magokviseletéért. A' vetekeése' vége a' lett, hogy két Biztosságok nevezettek ki, egygyik azért, hogy Választ készítsen a' Királyi Követségre, a' másik pedig, hogy eszközöket javasoljon a' Corteseknek, a' mostani környülállások között lejendő elővételre. Az első Biztosság még ezen ülés alatt megkésztette 's a' gyűlésbe be is hozta a' Királyhoz küldetendő választ, a' melly azonnal meghatározottatott, mint itt következik: —“

„A' rendkívülvaló Cortesek' Vá-
losza a' Királyi Követségre: —“

„Király! A' Rendkívülvaló Cortesek, midőn azon bizodalomat mellyet Felséged hozzájok a' maga, ezen hónap' 25-dikén költ Követsége által kimutatni méltóztatt, hathatosan becsülni tudnák, egyszersmind felettébb nagy keserőséggel szemléltek azon indító okot, a' melly erre alkalmatosságot szolgáltatott. Felséged nem csalja-meg magát a' nemzet' képviselőjinek gondolkodásokról való képzeleteiben. A' Cortesek, kik mindenkor minden in-subordinatiót, 's a' közönséges rendellen való minden elvetemedést, valamint szintén a' törvények eránt tartozó tiszteletbeli minden fogyatkozást, felettébb nagyon hibáztatnak, mint mindenkor most is készek arra, hogy a' Constitúció által nékiek adatott minden hatalmokat arra fordítsák, hogy sem a' nemzet' szabadsága sem a' Felséged' törvényes Hatalma, valamelly megsértetést szenvedjenek. Ők belső képpen meg vagynak győzöttetve affelől, hogy ezen (itt felhozott) megszenteltett institúciók nélkül, Spanyol Országban sem a' Constitúciók fenn nem állhat, sem pedig a' Spanyolok' jusiai soha elegendő erősséget és kezességet nem kaphatnak, ha egyszersmind azon elsőgi jusok is, mellyeket a' Constitúció az Országlószéknek adott, bizonyos kezességet nem kapnak. A' Cortesek, midőn ezen alkalmatossággal a' magok Felséged eránt viseltető megsérthetetlen hűséget és vonszodásokat megújítják, egyszersmind midenket, a' miket Felséged nékiek ezen Követségben kinyilatkoztatni méltóztatott, legérettebb megfontolás alá fognak venni, és reménlik, hogy F.ged' s az egész nemzet egy új bizonyosságát fogják mutatni

annak, hogy ők semmit el nem mulatnak, a' mi a' Constitúziós Systemának megerősítésére 's a' rendnek és a' törvényeknek leg pontosabb megtartatására elkerülhetetlenül szükséges, és ezektől elválatatlan.“

Franczia Ország.

A' Párisi Monitör a' maga Politikai Miscellaneáji között fontos bölcselkedési eszmélődést adott - ki azon történetről, hogy a' Követek' kamarájában a' jobb és bal oldal, az az, az ugy nevezett Royalisták és Liberálisok, meg egygyezhettek abban, hogy azt a' Király' kinyitó Beszédére adatott Választ, mellyet ő Felsége hidegséggel fogadott, a' magok megegyező voksolások által megerősítették. Azt mutatja, hogy ezen egymással szemtől szemben ellenkező elementumokból álló két résznek ezen mostani megegyezése, vagy csupa értelemnélkülvaló dolog, vagy pedig ennek is csak a' fog lenni a' kimenetele, a' mi, minden efféle egymással természetesen ellenkező dolgok' úgy látszó megegyezésének mindenkor lenni szokott. Itt következnek, lehető értelmességgel fordítva a' Monitörnek ezen eszmélődő jegyzései: —“

„Európa éppen olly itélettel volt mint Franczia Ország, a' Király által a' két kamarához intéztetett Beszédnek bölcsességéről. A' Pairkamara' Köszönete 's a' Királynak erre adott Felelete, minden szíveket árvíz' módjára eltöltöttek azon érzékenységgel, mellyet a' Fejedelmnek az első tiszti kar által a' maga népeihez intézett megillető 's közönséges nyilatkoztatásai azokban felgerjesztettek. Tegnapelőtt a' közönség' elejébe jövének egy-

szersmind a' Követek' kamarájának Köszönete 's a' Királynak arra tett Váloszlása is. Nékünk itt tisztelesi halgatással kell ama' felséges, 's magán a' Királyi méltóság'nak 's atyai nyájasságnak bélyegét hordozó szavakon bámulnunk. A' közönség állhatatos bizodalommal de nem minden nyughatatlanság nélkül várja ezen tárgyaknak közöltetését. Nékünk nem célunk, 's talán jusunk síncs arra, hogy a' Követek' kamarájának Köszönetében eléfordult némely kifejezéseket megvizsgáljuk; ez, csak a' Királyt illeti, és a' Király már kimondta gondolatját. Minden egyéb környüállások, mellyeknek ezen dologhoz valamely közök van, a' publicum' tulajdonai, 's mi is csak ezen tekintetben akarunk ezen dologról némely megjegyzéseket tenni, úgy, mint a' mellyek külömben is a' publicuméi. Egy Ujság (a' Journal-des-debats) így szolla Nov. 29-dik napján: „A' Követek' kamarájának gyűlése „274 tagokból állott (tudniillik midőn a' „Király' kinyitó Beszédére adandó Köszönetet meghatározták). A' voksoláskor „176 feje és 98 fekete gollyobisok talál- „tattak a' vederben. A' 98-czat a' Centrum (a' Ministerekkel tartó rész) adta; „a' többség tehát (a' 176 vótumok' egyes- „gyesülete) a' jobb és bal szárnyak által „formáltatott.“ Itt minden kifejezések fontosok, 's ezeket már megfontolta a' publicum is. Mindenütt azt tudakozták az emberek egymástól: hogy vallyon lehetséges volt-é ezen egyesülés? és nem azt, hogy valóban megtörtént-é? Ha a' mi Országlásunk módjának természetében és formájában, ezen kifejezés: Többség, nem csupa értelem nélkül való Szó, úgy abban ellenmondhatatlanúl, egy, gondolkodás, principium, politikai tekintet, vélekedés, hajlandóság, és indulat béli tel-

lyes megegyezésnek kell feltaláltatni. Indulatbélinek is mondám, minthogy az indulatoknak, a' legnemesebb értelemben vétettetve, minden egyesületekben fel kell találtatni, és itt mi nem olyan indulatot értünk, mellyet magáról valaki az egész haza előtt nyilvánosságosan meg ne vallhatna. Hanem már ez akár mint legyen elég a' dologhoz, hogy ha mi a' Journal-des-debats által használtatott kifejezéseket helybehagynók, ez annyi lenne, mintha azt mondanók, hogy a' Nov. 26-dikán a' többség által, az az, a' jobb és bal oldaloknak egyesülete által meg-erössített Köszönet, Válasz, éppen olyan értelemmel bírna a' bal oldalra nézve is, mint a' jobbra nézve. A' mi tudniillik ott a' békességnek fenntartatásáról mondatott, ezen tekintetben azt kellene feltennünk, hogy azok, kik tavaly bünygyanánt tulajdonították a' Királyi Országlószéknek azt, hogy a' Nolai és Alessandriai Katona Insurrektziókat nem segítette, és azok, a' kik ugyan ezen kamara' tagjai közt az Orálószékben, ugyan ezen Insurrektziók ellen olly hathatósan kikeltek, éppen azon czélzásokkal, éppen azon principiumokkal, azon vélekedéssel, 's hajlandósággal bírtak volna! Nem; ezt el nem fogja hinni a' publicum soha. Kétségen kívül való dolog, hogy személyek között nem lehet politikai gyűlölség; nem; vagy legalább nem tarthat sokáig; és ebben különösen kimutatja magát a' Francia Karakter, a' melly néki nagy becsületére szolgál: hanem tartós az, a' mi nek magában az emberi természetben van helye, és ez az a' lehetetlenség, hogy két egymással ellenkező, egymást lerontó principiumokkal bíró dolgok egyesíthetessenek. Ha ez így nem volna, a' szavak már csak hazugságok volnának;

az emberek szünetlenül azon gondolattól gyötrettetvén, hogy megcsalattaknak, a' szavakat többé nem értenék, tudniillik ezen becsületes szavakat: Becsület, Religió, Haza, Társaság. Nem; soha se' fog egy házugságokon fundálódó egygyesület is lehetséges lenni! Midőn (1797-ben) az Ánglus hajós seregnél támodás ütött ki, az Oppozitzió azonnal kinyilatkoztatta, hogy ő in massa a' többséggel, a' Ministeri részszel, fog ezen dologra nézve votizálni: de ellenben az Oppozitzióhoz csatolta volna-e magát a' Ministeri rész, ha annak a' hajós sereg' rebellálására nézve ellenkező gondolkodása lett volna, az az, ha helybe hagyta volna a' hajós sereg cselekedetét? A' hamis Egygyesület természet ellen való lett volna; tehát lehetetlen lett volna. A' mi ítéletünk szerint így magyarázhatjuk meg a' Journal-des-debats által jelentetett Egyesületet is. Ha ez valóban megtörtént, olly kimenetelle lesz ennek is, mint mindennek, a' mi a' maga valódisága szerint hamisság. Különben szükségfelettvaló lett volna illy nagy állandósággal és erőlködéssel iparkodni azon, hogy a' thrónus és a' legitimitás az 1817-dik esztendőbeli Februáriusi törvénynek következései elöl kiragadtassék."

Ujabb Tudósítások.

Nagy Britannia, és Irlandia. A' Londoni Kurir szerint, a' melly Decz. 3-dikán indult útnak, az Irlandiai dolgok elgondolható okot szolgáltatnak a' keserves gondolatokra, melyhez képest a' Ministerek is hathatósabb eszközöket kezdettek élvezni. Angliában a' 16, 19, 29, 84 és 89 Regementek parancsolatot kaptak az Irlandiába való által utozásra; úgy a' gya-

log testörző seregnak 3-dik. Batalionnya is. Mint hogy ezen parancsolat nagyom véletlenül érkezett, sok tiszteket nem talált Regementjeiknél: de azonnal parancsolatok küldettettek utánok falukra, vagy a' hol atyokfiaiknál engedelemmel tartozkodnak. — A' nyughatatlankodók márcan nyira elvetemedtek, hogy Irlandia' fő városának, szomszédságában is gyútogatnak éjjelenként. Az ő Rock nevű vezérjek, a' ki Generálisnak nevezi magát, Proklamátzió által hirdettette ki, hogy néki 20,000 fegyveres emberei állanak lábön, és hogy ő tölle minden Tized-és Taksa-szedő's Politziai emberek méltán tarthatnak. Az ezen Bándához tartozó emberek szénával kötözik körül testeket, azért hogy a' gyengébb lövések ne árttsanak nékiek, vagy hogy a' gollyobis, erejét elveszesse.

Spanyol Ország. — A' Párisi Gazette ezeket közli Madridból Nov. 27-dik napjáról: „Ugy látszik, hogy nagy Crisishez közelgetünk. Legelvetemedettebb irásokkal érkeznek a' Kurirok a' Királyhoz és a' Cortesekhez's a' Ministereknek letétetését trutzolva kívánnyák. Legszemtelenebb érkezett Corunnából, a' melynek Espoz-y-Mina, az úgy nevezett Republikánus, a' Gallitziai Fő Kapitány, tartatik Szerzőjének lenni. Az irást egy Oberster hozta ide, a' ki annyira tudta vinni a' dolgot, hogy a' Királyig benyomakodván, maga személlyesen adta az irást által: a' mellyért azonnal le is tétetett és fogságra vitetett; Min á t pedig ennek híre annyira megboszszantotta, hogy azt erőssítik, hogy sergeit öszszegyűjtven beszédet intézett hozzájuk ezen dologra nézve. Mondják, hogy azt forgatja elméjében, hogy két Regementekkel egyenesen Madrid a' vegye útját. — „Gibraltáról rendkívül való Kurir érkezett ide, mint mondják fontos

tudósítással; egyenesen kiment Escorialba a' Királyhoz. Ugyan oda vették útjokat a' Franczia és Hollandus Követek is, 's hosszas audientziájok volt a' Királynál, melynek, mint mondják a' Spanyol Journaloknak zabolátlankodása volt a' tárgya, mellyekben az idegen Fejedelmek 's familiájik naponként legrutabb módon olcsároltatnak. — „A' következő Protestálás elegendőképpen mutatja, hogy mi féle tulajdonságú nyilatkoztatások legyenek az Andalusiai városoktól a' Királyhoz érkező irásokban: „Mi legközönségesebb módon „erössitjük, hogy semmi veszedelemmel „nem gondolván, és hogy ettől valamelly „akadály miatt elállanánk, a' mostani Ministeriumtól semmi féle parancsolatot el „nem fogadunk, és annak nem engedelmesskedünk. — „A' Madridi Noticiosa, vagy más névvel Pere Duchesne, ez előtt két napokkal azt hirdeté, hogy Spanyol Ország' határai mellett nyüzsgenek a' bajonétok és az ágyuk, 's úgy látszik, hogy Spanyol Országot megszállott állapotban lenni akarják kihirdetni. Ezt és az ehez hasonló egyéb híreket mind csak a' Revólúziós emberek terjesztik-el, azért, hogy az elméket pezsgésben tarthassák. A' Kadixi, S. Fernandói, Sevillai, és Corunai történetek ezen emberekre nézve gyözedelmek valának, 's ámbár a' Madridi Tiszti-karok sokkal tehetősebben viselik magokat, mint az egyéb tartománybeliek, mindazonáltal csakugyan itt is kibocsáták a' fogságból Seranót, Ceruttit, 's Chinchillát, kik mind hárman Stábális tisztek, 's tegnap ezeknek barátjaikat, Macroont 's Nunezet, kik azzal vádoltattak, hogy ők lettek volna a' Riegó' képevel tartat-

tott Processiónak szerzőji. Ezen két utolsók azon napon estve, mellyen kibocsátattak, az Arany-kútban megjelenván, ott illy kiáltozással fogadtattak: „Éljen Riegó! Éljen a' Szabadság! Halál a' Ministereknek! Halál Tintinnek! (így nevezik a' Polgári Kormányozót) Halál Traducónak! (így nevezik Morillót).

* * *

Jegyzések ezen őszi időjárásról.

Insbruckból December' 10-dikén jelentetik: Hogy ott a' városban 9-dikben láttak az idén legelőször havat esni. Egész Novemberben szokatlan meleg napjaik voltak. Csak egy napon történt, hogy a' R. thermometruma a' fagy pontján alól 4 grádust mutatna, délután pedig rendszerént 10 grádusnyi meleget, 23-dikben pedig 13-nál is nagyobb mutatott $\frac{5}{4}$ -részzel. Nagyobbadon Déli szél fujdogált.

A' Brünni Ujság ezeket jegyzi-meg ugyan ezen tárgyról: — „Az egész November szokatlan meleg kedves napok által különböztette-meg magát; a' maga nedves hideg tulajdonságát nagyon ritkán mutatta. Hó-pillákat tellyességgel nem lehetett látni; fagyot is csak 10-diktől fogva 14-dikig reggelenként. Zuzmara a' hónap' első harmadában minden reggel volt. Voltak egészen tavaszi 's legkisebb fellegnélkülvaló napjaink is. Különösen viselte magát Nov. 30-dika, azért, hogy felettébb nagy égi háborunk, 's szörnyü villámlásaink voltak, de semmi káros következései nem lettek, {pedig a' nagy zápor közt jég is meglehetősen darabokban hullott.